

Advies over het ontwerp voor een verordening (EEG) van de Raad tot wijziging van Verordening (EEG) nr. 1056/72 inzake mededeling aan de Commissie van investeringsprojecten van communautair belang in de sectoren aardolie, aardgas en elektriciteit⁽¹⁾

(90/C 75/07)

De Raad heeft op 28 september 1989 besloten, overeenkomstig de bepalingen van art. 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap het Economisch en Sociaal Comité om advies te vragen over het bovengenoemd ontwerp.

De Afdeling voor energie, nucleaire vraagstukken en onderzoek, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 1 december 1989 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Aspinnall.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 273e zitting (vergadering van 31 januari 1990) het volgende advies uitgebracht, dat met vrijwel algemene stemmen (één stem tegen, één onthouding) is goedgekeurd.

1. Inleiding

1.1. De Raad heeft in 1972 de eerste Verordening betreffende mededeling aan de Commissie van investeringsprojecten van communautair belang in de sectoren aardolie, aardgas en elektriciteit vastgesteld⁽²⁾; daarmee heeft hij erkend dat investeringen van cruciaal belang zijn voor de structuur en het functioneren van de energiemarkt van de Gemeenschap.

1.2. Krachtens deze Verordening moeten de Lid-Staten de Commissie ieder jaar vóór 15 februari mededeling doen van de in de bijlage opgesomde investeringsprojecten betreffende produktie, vervoer, opslag en distributie van aardolie, aardgas of elektrische energie, met de uitvoering waarvan in beginsel binnen een termijn van drie jaar ná 1 januari van het jaar van melding zal worden begonnen.

1.3. Daarmee werden voor de sectoren aardolie, aardgas en elektriciteit bepalingen van kracht die uit hoofde van artikel 54 van het Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS)-Verdrag en Hoofdstuk IV van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (EGA)-Verdrag al voor de steenkoolsector en de nucleaire sector golden.

1.4. De Verordening is in 1976 voor het eerst gewijzigd⁽³⁾; de gewijzigde voorschriften luiden als volgt:

- de Commissie moet ook op de hoogte worden gesteld van investeringsprojecten in de elektriciteitssector met de uitvoering waarvan binnen een termijn van vijf jaar, gerekend vanaf 1 januari van het jaar van melding, zal worden begonnen,
- ten aanzien van investeringsprojecten in de planningsfase moet bij de melding ook informatie worden verstrekt over het stadium waarin ieder project qua besluitvorming verkeert,

- de lijst van investeringsprojecten die van communautair belang worden geacht en daarmee onder de Verordening van 1972 vallen, wordt uitgebreid.

1.5. Het Comité heeft in zijn in november 1975⁽⁴⁾ uitgebrachte advies over deze Verordening gesteld dat het tijdig verstrekken van zo uitvoerig en nauwkeurig mogelijke inlichtingen over de toekomstige investeringsplannen één van de vereisten voor de vaststelling van een gemeenschappelijk energiebeleid is.

1.6. Thans wil de Commissie de Verordening voor de tweede keer wijzigen. In de toelichting op het verordeningvoorstel worden de vier met de wijziging beoogde doelstellingen uiteengezet, die evenwel niet tot gevolg zullen hebben dat er voor de Lid-Staten en de betrokken bedrijven nog meer administratieve procedures komen dan die welke op grond van de bepalingen van de Verordening van 1972 al bestaan. Het voorstel van de Commissie, dat op artikel 213 van het Verdrag is gebaseerd, heeft ten doel:

- ervoor te zorgen dat de Commissie vanaf de fase van uitvoerbaarheidsstudie op de hoogte wordt gesteld van de in de Lid-Staten voorgenomen investeringsprojecten op de in de Verordening bedoelde gebieden,
- de Commissie de mogelijkheid te verschaffen, de overige Lid-Staten in te lichten over die aspecten van deze investeringsprojecten die van communautair belang zijn,
- de Commissie in staat te stellen, soepel overleg tussen de betrokken Lid-Staten tot stand te brengen ten einde tot een zo groot mogelijke samenhang in de voorgenomen investeringen te komen,
- de bevoegde nationale autoriteiten de mogelijkheid te geven, bij hun definitieve investeringsbeslissing zo veel mogelijk met het communautair belang rekening te houden.

⁽¹⁾ PB nr. C 250 van 3. 10. 1989, blz. 5.

⁽²⁾ PB nr. L 120 van 25. 5. 1972.

⁽³⁾ PB nr. L 140 van 28. 5. 1976.

⁽⁴⁾ PB nr. C 35 van 16. 2. 1976.

2. Algemene opmerkingen

2.1. Het Comité is het met de Commissie eens dat er, naarmate de Gemeenschap voortgang maakt op weg naar een Europese strategie voor één binnenmarkt in de energiesector, adequate procedures nodig zijn om, met inachtneming van de bestaande vrijheid van ondernemen, een zekere consultatie tussen de Lid-Staten met betrekking tot de ontwikkeling van investeringen in de energiesector te bevorderen.

2.2. Volgens het Comité kan nauwere samenwerking tussen de Lid-Staten die tot een meer gecoördineerde aanpak van de investeringen zou leiden, lagere algemene kosten in verband met nieuwe en vervangingscapaciteit tot gevolg hebben, hetgeen ook de consument in de vorm van lagere energieprijzen ten goede zou komen.

2.3. Volgens de Commissie is het in dit verband niet voldoende dat de Lid-Staten en de Commissie alleen maar op de hoogte worden gesteld van investeringsprojecten van personen en bedrijven; de informatie moet bovendien in een zodanig stadium worden verstrekt dat overleg nog mogelijk is.

2.4. Het Comité stelt vast dat de voorgestelde procedures ten doel hebben, flexibel overleg tussen de Lid-Staten mogelijk te maken ten einde tot een zo groot mogelijke samenhang tussen grote investeringsprojecten te komen, en dat het niet de bedoeling van de Commissie is, zich te bemoeien met de investeringspolitiek van de betrokken personen en bedrijven; het zal dezen ook in de toekomst vrij staan om hun investeringsprojecten zoals oorspronkelijk gepland dan wel in gewijzigde vorm ten uitvoer te leggen.

2.5. De Commissie wil het vertrouwelijke karakter van de gegevens en uiteraard ook de concurrentiepositie van de betrokken bedrijven niet in gevaar brengen; door al aan het einde van het stadium van de haalbaarheidsstudie een vergaande vorm van overleg tussen de betrokkenen in te voeren, zou deze doelstelling volgens het Comité worden doorkruist.

2.6. De gehele procedure die uitmondt in de voltooiing van een investeringsproject van de in de ontwerp-verordening bedoelde omvang — van de haalbaarheidsstudie naar het stadium waarin definitieve voorstellen worden voorgelegd, tot het moment waarop de bevoegde autoriteit het groene licht geeft — kan, afhankelijk van de financiële of politieke factoren die een rol spelen, verschillende jaren in beslag nemen.

2.7. Volgens het Comité zou het doelmatiger zijn, voor te schrijven dat informatie over het investeringsproject moet worden verstrekt op het moment dat de bevoegde autoriteit om toestemming voor de uitvoering van het project gevraagd wordt.

2.8. Onafhankelijk van de vraag of het om investeringsprojecten van particulieren dan wel van de overheid gaat, is het zo dat de diverse factoren in verband met het bouwprogramma en het type installatie, alsook de beslissingen met betrekking tot de aankoop van grond en het verkrijgen van een bouwvergunning bepalend zijn voor het moment waarop een besluit kan worden genomen om een voorstel aan de bevoegde autoriteiten voor te leggen. De besluitvorming is een moeilijk proces waarin met vele factoren rekening moet worden gehouden.

2.9. Het Comité is het ermee eens dat de nieuwe procedures het uiteindelijk mogelijk moeten maken dat de betrokkenen — als zij dat wensen — rekening kunnen houden met eventuele opmerkingen met betrekking tot de communautaire dimensie van hun investeringsproject.

2.10. In artikel 2 *bis* van het voorstel wordt een periode van maximaal één maand genoemd waarin de Lid-Staten de gelegenheid hebben om commentaar op een bepaald investeringsproject te leveren. Naar het oordeel van het Comité is deze termijn te kort om het de Lid-Staten mogelijk te maken, commentaar te leveren en behoorlijk onderling overleg te plegen.

2.11. Het Comité dringt er echter wel op aan dat vanaf de datum waarop een bepaald investeringsproject gemeld wordt bij de andere Lid-Staten een tijdslimiet wordt vastgesteld waarbinnen het gehele proces moet zijn afgerond. Na deze termijn mogen de betrokkenen, ongeacht de vraag of er commentaar is geleverd en of hiermee rekening is gehouden, het investeringsproject uitvoeren. Het Comité acht een termijn van maximaal drie maand adequaat.

2.12. In de ontwerp-verordening worden geen voorstellen gedaan om verandering aan te brengen in de in bijlage I bij de Verordening van 1972, zoals gewijzigd in 1976, opgesomde minima met betrekking tot de geplande capaciteit of het geplande vermogen van de investeringsprojecten, vraagt het Comité zich af of deze drempelwaarden nog altijd actueel zijn; het verzoekt de Commissie, dit te onderzoeken en eventueel wijzigingen voor te stellen.

2.13. Volgens het Comité kan het buiten bedrijf stellen van energie-infrastructuur gevolgen hebben voor de vraag naar en het aanbod van energie, maar het kan ook belangrijke sociaal-economische consequenties hebben. Daarom zou de Commissie moeten onderzoeken of het nodig is, voorstellen te formuleren voor een informatieprocedure waarbij tussen de Lid-Staten overleg kan plaatsvinden over het buiten bedrijf stellen van energie-infrastructuur.

3. Bijzondere opmerkingen

3.1. In het licht van bovenstaande opmerkingen stelt het Comité de Commissie voor, het voorstel zodanig te

wijzigen dat meer informatie moet worden verstrekt die aansluit bij de te verwezenlijken doelstellingen; tegelijkertijd moet echter gegarandeerd zijn dat de vrijheid van de ondernemer, het vertrouwelijke karakter van de gegevens en de concurrentiepositie van de betrokken bedrijven niet in het gedrang komen.

3.2. Daarom stelt het Comité de volgende wijzigingen voor; het dringt er bij Commissie en Raad op aan, deze in overweging te nemen.

3.2.1. In lid 1 van artikel 1 dient het woord „verstreken” te worden vervangen door de zinsnede „delen ... mede”.

3.2.2. Lid 2 van artikel 1 zou als volgt moeten worden gewijzigd:

„2. Om te voldoen aan de in lid 1 genoemde verplichtingen dienen de betrokken personen en ondernemingen de Lid-Staat op het grondgebied waarvan zij de in lid 1 vermelde investeringsprojecten beogen uit te voeren, daarvan in kennis te stellen, en wel voordat een definitieve vergunning is verleend door een bevoegde autoriteit.”

3.2.3. Art. 2 *bis* zou als volgt moeten worden gewijzigd:

„a) Na ontvangst van de in artikel 1 bedoelde mededeling stelt de Commissie de overige Lid-Staten hiervan onmiddellijk in kennis waarbij zij in de gelegenheid worden gesteld binnen een door de Commissie te bepalen termijn hun opmerkingen te maken over het Communautaire aspect van het project en met name over het bestaan van of over voorstellen voor andere oplossingen voor de voorgenoemde investering.

b) De Commissie zal de in artikel 1, lid 2, bedoelde Lid-Staat onmiddellijk in het bezit stellen van het commentaar dat zij overeenkomstig de bepalingen van paragraaf a) heeft ontvangen.

c) De betrokken Lid-Staat zal het commentaar dat hij op basis van de bepalingen van paragraaf b) heeft ontvangen, onmiddellijk doorgeven aan de bevoegde autoriteit alsook aan de in artikel 1, lid 2, bedoelde personen en ondernemingen.

d) De in de paragrafen a), b) en c) beschreven procedure moet binnen een termijn van maximaal drie maand zijn afgerond.”

3.2.4. Voor het overige zou het verordeningvoorstel ongewijzigd blijven.

Gedaan te Brussel, 31 januari 1990.

De Voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

Alberto MASPRONE

BIJLAGE

Het volgende wijzigingsvoorstel werd tijdens de beraadslagingen verworpen:

Bladzijde 3, paragraaf 2.4

Na paragraaf 2.4 de volgende tekst in te lassen:

„Ten aanzien van vooral de aardolie-sector zouden evenwel bijzondere procedures moeten worden ingevoerd, aangezien een te vroegtijdig inzicht in de investeringsprojecten van de bedrijven gevolgen zou kunnen hebben voor de concurrentieverhoudingen in deze sector.”

Motivering

Dit wijzigingsvoorstel spreekt voor zichzelf.

Uitslag van de stemming

Vóór: 20, tegen: 42, onthoudingen: 12.
